

3. Radionica

RADIONICA O ZAJEDNIČKOM BAŠTOVANSTVU, PROSTORIMA ZA UČENJE I BAUHAUS NASLEĐU

BERLIN & MAGDEBURG – IKUGA

NEMAČKA

25–28 AVGUST, 2026

Community Gardening Workshop u BERLINU i MAGDEBURGU (NEMAČKA)

Avgust 25–28, 2026

Zajednički vrt, prostori za učenje i Bauhaus nasleđe

PORTRET RADIONICE – ZAJEDNIČKO BAŠTOVANSTVO, PROSTORI ZA UČENJE I ODRŽIVE ZAJEDNICE

Treća BeCom radionica održana je od 25. do 28. avgusta 2026. godine u Berlinu, Bernauu i Magdeburgu i okupila je partnerske organizacije iz cele Evrope. Radionica je predstavljala važnu prekretnicu u okviru Erasmus+ projekta „Beautiful Communities – Enriching, Sustainable, Inclusive“, koji podržava održive, inkluzivne i privlačne zajednice kroz inovativno obrazovanje odraslih i praktično učenje inspirisano vrednostima Novog evropskog Bauhauusa.

Program je bio usmeren na četiri komplementarna okruženja za učenje, od kojih je svako ponudilo drugačiju perspektivu održivog razvoja zajednice.

Bauhaus Bernau – dizajn, nasleđe i socijalno učenje

Ponedjeljak, 24. avgust 2026.

	Dolazak učesnika	Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier	Hotel LOGINN Airport, Hotel IBIS, Treptow, Berlin
Utorak, 25. avgust 2026.			
08:45 – 09:15	Preuzimanje kod hotela LOGINN Airport, Berlin, na ulazu. Autobus: Jens Degener. Preuzimanje kod hotela IBIS, Berlin Treptow, na ulazu. Autobus: Ralf Sachsenmaier.	Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier	Hotel LOGINN Airport, Hotel IBIS, Treptow
11:00	Vođena tura za 25 osoba, približno 90 min. Vođena grupna poseta na engleskom jeziku kroz Saveznu školu. Tura počinje u Centru za posetioce, Hans-Wittwer-Straße 1. Odmah pored Centra za posetioce nalazi se parking, kao i parking za autobuse. APLIKACIJA za Bundesschule: Link	Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier, Jens Degener	UNESCO-Welterbe Bauhaus. Besucherzentrum Bernau Hans-Wittwer-Straße 1, 16321 Bernau bei Berlin
13:15	Ručak (à la carte + dnevni meni), zatim povratak u Berlin/hotele.		Ratskeller Bernau Marktplatz 2, 16321 Bernau bei Berlin
18:00	Popodnevno razgledanje / opcionalna večernja poseta obali Špreje / Holzmarktstraße. Javni prevoz: S-Bahn stanica Ostbahnhof.	Andreas Sachsenmaier	Oberbaumbrücke, Berlin Friedrichshain
Sreda, 26. avgust 2026			
08:45 09:15 – 10:00	Preuzimanje kod hotela LOGINN Airport, Berlin (sa prtljagom), na ulazu.	Ines Benhold, Jens Degener, Andreas Sachsenmaier	
10:00 – 12:00	Radionica u NIRGENDWO Umweltbildungszentrum und Kulturort.	Sarah Nock Toți participanții	NIRGENDWO Umweltbildungszentrum, und Kulturort im Lokschuppen Wriezener Park Helsingforser Str. 10, 10243 Berlin
12:30 – 14:00	Ručak u restoranu Terrazza Portefino. Nakon toga Putovanje u Magdeburg, poseta brodskom liftu Magdeburg Rothensee. Prevoz: autobus/automobil. Slobodne aktivnosti	Autobus/Automobil Jens Degener, Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier	SBH SBK 82 Magdeburg Schönebecker Str. 82 Schiffshebewerk Magdeburg – Rothensee
Četvrtak, 27. avgust 2026			
08:45	Preuzimanje na ulazu u hotel. Lokacija: Hotel IBIS		IBIS Hotel
09:00 – 12:00	Mesto sastanka SBH Magdeburg. Kratka prezentacija planiranih aktivnosti, razgovor o svim potrebama.	Liviana Marinescu, Ines Benhold,	SBH Magdeburg Schönebecker Str. 84, Tram Station Neue Strasse
12:30	Ručak		
14:00	Posete projektima: IKUGA	Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier	Ikuga, Kuckhoffplatz 8 39124 Magdeburg / Neue Neustadt
16:15	Poseta parku Elbauenpark Magdeburg	Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier	Elbauenpark Magdeburg Tessenowstraße 7, 39114 Magdeburg- Herrenkrug
Petak, 28. avgust 2026			
08:45	Preuzimanje na ulazu u hotel	Ines Benhold, Andreas Sachsenmaier	IBIS Hotel
09:00	Sastanak/radionica: vizije za zajedničko baštovanstvo	Ines Benhold, Liviana Marinescu Andreas Sachsenmaier	SBH Nordost Meeting Point Schönebecker Straße 84
13:00 – 14:30	Ručak		SBH SBK 82 Magdeburg Schönebecker Str. 82
from 14:30	Pozdrav i oproštaj od svih učesnika		

BAUHAUS BERNAU – DIZAJN, NASLEĐE I SOCIJALNO UČENJE

Poseta lokalitetu UNESCO svetske baštine u Bernauu upoznala je učesnike sa Bauhaus pristupom arhitekturi, obrazovanju i socijalnom dizajnu. Bivša Sindikalna škola ADGB pokazuje kako zgrade, pejzaž, učenje, kretanje i zajednički život mogu biti projektovani kao jedinstven integrisani koncept. Za projekat BeCom, lokalitet je pružio važnu osnovu za razumevanje načina na koji funkcionalni dizajn, estetika i društvena upotreba mogu da se međusobno podupiru.

NIRGENDWO BERLIN – URBANA PRIRODA I OBRAZOVANJE O ŽIVOTNOJ SREDINI

U NIRGENDWO-u u Berlinu učesnici su istraživali obrazovanje o životnoj sredini u praktičnom urbanom okruženju. Biodiverzitet, baštovanstvo, prilagođavanje klimatskim promenama i učešće zajednice povezani su sa kulturnim i obrazovnim aktivnostima. Poseta je pokazala kako čak i mali urbani prostori mogu postati laboratorije za ekološko učenje i angažovanje u komšiluku.

IKUGA MAGDEBURG – ZAJEDNIČKO BAŠTOVANSTVO U PRAKSI

Interkulturalna bašta IKUGA predstavljala je lokalni primer zajedničkog baštovanstva u okviru radionice. Učesnici su iskusili kako baštovanstvo može podržati interkulturalnu razmenu, učešće stanovnika naselja, neformalno obrazovanje i zajedničku odgovornost. Tokom radionice razmatrane su i ideje za budući razvoj lokacije, uključujući koncept Zelene zajedničke plaze kao prijemčivog ulaza i prostora za susrete i učenje, za radionice, događaje i svakodnevne susrete.

ELBAUENPARK MAGDEBURG – PRIMER DOBRE PRAKSE ZA UČENJE, PRIRODU I JAVNI PROSTOR

Elbapark je ponudio širi primer dobre prakse o tome kako se zeleni javni prostor, rekreacija, biodiverzitet, obrazovanje i kulturne aktivnosti mogu kombinovati. Njegove bašte, prirodne zone i obrazovne atrakcije pokazuju kako veliki urbani park može funkcionisati kao inkluzivno okruženje za učenje dece, odraslih i organizovanih grupa.

Poseban naglasak bio je na Milenijumskoj kuli, koja je istražena kao praktičan model iskustvenog i digitalnog učenja. Njena interaktivna izložba prikazuje razvoj nauke i tehnologije kroz eksperimente koje posetioци mogu da posmatraju i sami isprobaju. Teme kao što su mehanika, gravitacija, pritisak vazduha, vakuum, percepcija, komunikacija i istorija naučnih otkrića pružaju odličnu osnovu za buduće BeCom onlajn module za učenje.

Radionica je namerno kombinovala **vođene posete, praktično posmatranje, diskusije, aktivnosti zajedničkog osmišljavanja i refleksiju**. Četiri lokacije pokazale su različite, ali povezane pristupe održivosti: učenje kroz arhitekturu i dizajn, učenje kroz urbanu prirodu, učenje kroz zajedničko baštovanstvo i učenje kroz naučne eksperimente.

Zajedno, ova iskustva pomogla su učesnicima da razviju prenosive ideje za obrazovanje odraslih, školsko učenje, stručno obrazovanje i osposobljavanje (VET) i obuku zasnovanu na zajednici. Takođe su ojačala BeCom pristup povezivanja vrednosti Novog evropskog Bauhauasa – održivosti, estetike i inkluzije – sa participacijom, obrazovanjem i praktičnim lokalnim delovanjem.

1 | Bauhaus Bernau – ARHITEKTURA KAO KONCEPT SOCIJALNOG UČENJA

Prva tematska poseta odvela je grupu u bivšu Saveznu školu ADGB u Bernauu. Kompleks pokazuje kako arhitektura može biti projektovana oko učenja, kretanja, zajedničkog korišćenja i svakodnevnog života. Za BeCom je poseta povezala kulturno nasleđe, funkcionalni dizajn i vrednosti Novog evropskog Bauhauusa – održivost, estetiku i inkluziju.

Pogled na prozor u trpezariji

Dizajn podržava učenje kada se kretanje, svetlost, materijali i zajedničke funkcije posmatraju kao celina. Estetski kvalitet i praktična upotreba mogu se međusobno podupirati. Nasleđe ostaje relevantno kada se aktivno koristi za obrazovanje i javno angažovanje. Izgrađeno okruženje snažno utiče na socijalnu interakciju i učešće.

Dodatne informacije: [UNESCO World Heritage Bauhaus Bernau](#)

Vođena poseta: grupa proučava model školskog kompleksa

Prenos na zajedničko baštovanstvo
Poseta Bernauu ističe princip koji se odnosi i na zajedničke bašte: prostore treba oblikovati prema stvarnim aktivnostima i korisnicima.

Zone za susrete, staze, zone za radionice i mesta za odmor treba da čine jedinstveno okruženje za učenje.

Pogled na Saveznu školu ADGB

2 | NIRGENDWO – URBANA PRIRODA KAO LABORATORIJA ZA UČENJE

Dana 26. avgusta radionica je nastavljena u NIRGENDWO-u u Berlinu. Centar za obrazovanje o životnoj sredini povezuje urbanu prirodu, biodiverzitet, baštovanstvo, prilagođavanje klimatskim promenama i kulturne aktivnosti. Poseta je pokazala kako učenje može da se odvija na otvorenom kroz neposredno posmatranje, male intervencije i diskusiju.

Pogled na zgradu NIRGENDWO-a

Šta ovo dodaje BeCom kursu?

NIRGENDWO pokazuje da obrazovanje o životnoj sredini može biti direktno ugrađeno u urbano naselje. Biodiverzitet, društveno učešće i praktično delovanje postaju deo jednog okruženja za učenje.

Dodatne informacije:

[NIRGENDWO Umweltbildungszentrum, und Kulturort](#)

Vođeni uvod u NIRGENDWO u Wriezener Parku

Posmatrajte staništa i prepoznajte njihovu ekološku funkciju.

Razvijte malu intervenciju za biodiverzitet u školi, centru za obuku ili komšiluku.

Uporedite zelene površine sa malim i velikim biodiverzitetom.

Sandarium na području NIRGENDWO-a

3 | IKUGA Magdeburg – ZAJEDNIČKO BAŠTOVANSTVO U PRAKSI

Magdeburški deo radionice bio je usmeren na IKUGU, interkulturalnu baštu. Učesnici su doživeli baštu ne samo kao mesto za uzgoj hrane i biljaka, već i kao prostor za susrete, razmenu, aktivnosti u komšiluku, neformalno učenje i zajedničku odgovornost.

ajednička baštenska kućica i prostor za susrete

Zelena zajednička plaza – vizija zajedničkog osmišljavanja

Radionica je povezala postojeću baštu sa budućim ulaznim i prostorom za susrete. Hlad, mala drvena platforma, fleksibilna sedišta, sadnja autohtonih biljaka, parking za bicikle, informacije i rasveta sa malom potrošnjom energije stvaraju prijatan prostor za radionice, događaje i interkulturalnu razmenu.

Dodatne informacije: [IKUGA Magdeburg](#)

Vođena poseta: razgovor pod pergolom obraslom vinovom lozom

Dizajn podržava učenje kada se kretanje, svetlost, materijali i zajedničke funkcije posmatraju kao celina.

Estetski kvalitet i praktična upotreba mogu se međusobno podupirati.

Nasleđe ostaje relevantno kada se aktivno koristi za obrazovanje i javno angažovanje.

Izgrađeno okruženje snažno utiče na socijalnu interakciju i učešće.

Hotel za insekte u bašti IKUGA

4 | Elbapark & Millennium Tower – NAUKA KAO ISKUSTVO

Poseta Elbaparku u Magdeburgu 27. avgusta dodala je radionici još jednu dimenziju: nauku i tehnologiju kao praktično iskustvo učenja. Milenijumska kula predstavlja široko putovanje kroz istoriju ljudskog znanja. Umesto da samo čitaju o naučnim principima, posetioци mogu da ih testiraju, posmatraju, upoređuju i o njima razgovaraju.

Istorijski izumi postaju razumljivi kroz rekonstruisane modele i eksperimente.

Posetioци direktno doživljavaju fiziku i tehnologiju, a ne samo kroz tekst.

Vođeno objašnjenje podstiče pitanja i diskusiju.

Kula je pogodna za školske grupe, polaznike stručnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) i odrasle polaznike.

Milenijumska kula u Elbaparku u Magdeburgu

Zašto se Kula uklapa u BeCom pristup učenju

Izložba je posebno vredna za kombinovano i onlajn učenje jer se svaka stanica može prevesti u jednostavan sled učenja: radoznalost, predviđanje, posmatranje, objašnjenje i prenos u svakodnevni život.

Dodatne informacije: [ELBAUENPARK Magdeburg](https://www.elbapark-magdeburg.de/)

Vođena poseta: grupa radionice u izložbi

Invenčije istorice devin ušor de înęeles prin modele re-construite și experimente.

Vizitatorii experimentează direct fizica și tehnologia, nu doar prin text.

Explicațiile ghidate încurajează întrebările și discuțiile.

Turnul este potrivit pentru clase școlare, cursanți din EFP (VET) și cursanți adulți.

5 | Im Millennium Tower – EKSPERIMENTI KOJI ČINE ZNANJE OPIPLJIVIM

Izložba u Kuli nudi brojne primere iskustvenog učenja. Fotografije ispod pokazuju kako se naučne ideje pretvaraju u vidljiva i fizička iskustva. Ovi primeri mogu služiti kao oslonci za budući BeCom onlajn program učenja.

Magdeburške hemisfere: istorijski eksperiment sa vakuumom povezan sa Ottom von Guerickeom

Od eksponata do nastavne jedinice

Svaka fotografisana stanica može postati kratki digitalni modul sa fotografijom, početnim pitanjem, zadatkom predviđanja, objašnjenjem naučnog principa i završnom proverom znanja.

Eksperiment sa kosom ravni: kretanje, sila i ubrzanje mogu se neposredno posmatrati

Predložene kategorije eksperimenata

Pritisak vazduha i vakuum – Otto von Guericke i magdeburške hemisfere.

Mehanika, kretanje i sile – kose ravni, gravitacija i ubrzanje.

Posmatranje i merenje – predviđanje ishoda pre testiranja.

Istorija nauke – povezivanje otkrića sa ljudima, mestima i tehnološkim razvojem.

Saradničko učenje – zajedničko razmatranje rezultata sa vodičem ili grupom za učenje.

Praktična demonstracija vakuuma: polaznici doživljavaju silu pritiska vazduha

6 | OD IZLOŽBE DO ONLAJN PROGRAMA UČENJA

Materijali sa radionice sada mogu biti pretvoreni u strukturisan onlajn program o Elbauenparku i Milenijumskoj kuli. Cilj nije digitalno reprodukovati muzej, već koristiti odabrane eksperimente kao ulazne tačke u nauku, istoriju, tehnologiju i održivost.

Primer modula: Newton's Cradle – očuvanje impulsa i energije

Predloženi onlajn sled učenja

1. Početno pitanje – počnite jednostavnim pitanjem iz svakodnevnog života.
2. Istorijski kontekst – predstavite pronalazača, period ili praktični problem.
3. Predviđanje – polaznici odlučuju šta očekuju da će se dogoditi.
4. Eksperiment / medij – prikažite fotografiju, animaciju ili kratak snimak.
5. Posmatranje – polaznici opisuju ono što vide.
6. Objašnjenje – predstavite naučni princip jasnim jezikom.
7. Primena – povežite princip sa tehnologijom ili svakodnevnim životom.
8. Kratak kviz – proverite da li je ključni koncept shvaćen.

Primer modula: Tople i hladne sfere – percepcija temperature

Moguće grupe polaznika

Bauhaus Bernau: učenje kroz dizajn i prostor.

NIRGENDWO: učenje kroz urbanu prirodu i posmatranje.

IKUGA: učenje kroz participaciju i praksu zajednice.

Milenijumska kula: učenje kroz eksperimentisanje i naučna otkrića.

Primer modula: Iskrivljena soba

7 | OD TERENSKIH POSETA DO PRENOSIVOG UČENJA

Četvorodnevna radionica predstavljala je jednu povezanu putanju učenja. Bauhaus Bernau je doprineo razmišljanjem o dizajnu i nasleđu; NIRGENDWO je demonstrirao urbano obrazovanje o životnoj sredini; IKUGA je pružila stvaran primer zajedničkog baštovanstva; a Milenijumska kula je pokazala kako interaktivna nauka može postati iskustvo učenja koje se pamti. Završne sesije objedinile su ove perspektive i pretvorile ih u prenosive materijale za BeCom partnerstvo.

Berlin – početna tačka transnacionalne radionice

Zaključak radionice

- Posete su učinile jednu poruku posebno jasnom: uspešna mesta za učenje nisu definisana samo svojom temom.
- Ona funkcionišu zato što ljudi mogu da posmatraju, eksperimentišu, razmenjuju ideje i aktivno oblikuju svoje okruženje.
- Ovaj princip povezuje Bauhaus nasleđe, urbani biodiverzitet, interkulturalno baštovanstvo i obrazovanje iz oblasti nauke i pruža snažnu osnovu za naredne BeCom rezultate učenja.

Mesto sastanka kod bivše Savezne škole ADGB

Glavni rezultati

- snažnije veze između zajedničkog baštovanstva, dizajna, nauke i obrazovanja o životnoj sredini
- prenosivi primeri za obrazovanje odraslih, škole i VET
- vizija Zelene zajedničke plaze za IKUGU
- strukturisan pristup onlajn učenju zasnovan na eksperimentima Milenijumske kule
- vizuelna dokumentacija za diseminaciju i buduće materijale za obuku

Učesnici radionice na završnoj sesiji u Magdeburgu

